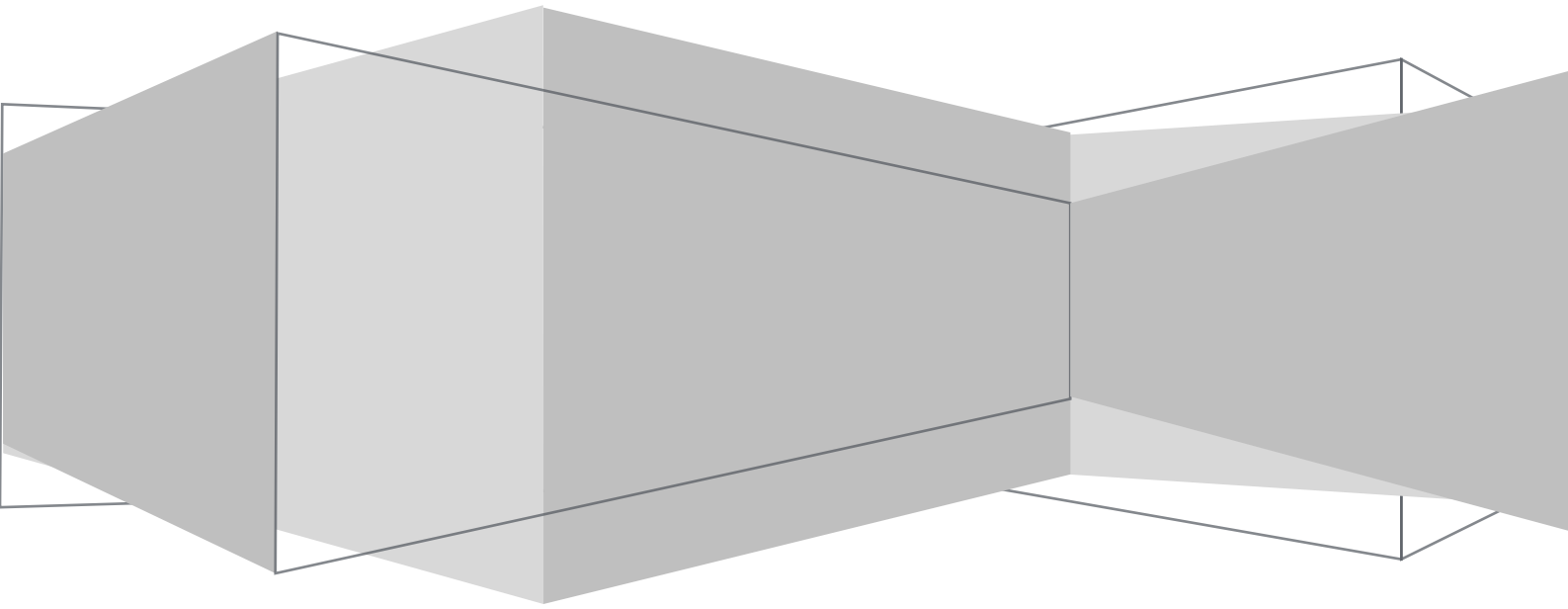
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná evaluační zpráva

Název projektu: Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje

Registrační číslo: CZ.1.07/1.3.00/48.0091

Obsah

1. Úvod 4
2. Evaluace 6
2.1 Popis evaluace polytechnických kurzů 6
2.2 Popis evaluace kurzů osobnostního rozvoje 6
2.3 Souhrnná evaluace 6
2.4 Shrnutí statistických údajů z dotazníkového šetření 9
2.5 Shrnutí statistických údajů z dotazníkového šetření dle krajů 11
3. Evaluační zpráva kurzů osobnostního rozvoje 17
3.1 Evaluace 17
3.2 Názvy kurzů 17
3.3 Hodnocení kurzů osobnostního rozvoje 18
3.4 Využití poznatku v praxi 19
3.5 Celkové shrnutí osobnostního rozvoje 20
3.6 Doporučení 20
4. Evaluační zpráva polytechnické vzdělávání 21
4.1 Evaluace 21
4.2 Názvy kurzů 21
4.3 Hodnocení polytechnického vzdělávání 22
4.4 Využití poznatku v praxi 24
4.5 Celkové shrnutí polytechnického vzdělávání 26
4.6 Doporučení 26
5. Evaluační zpráva tuzemské stáže 27
5.1 Evaluace 27
5.2 Hodnocení tuzemské stáže 27
5.3 Využití poznatku v praxi 29
5.4 Celkové shrnutí tuzemských stáží 30
5.5 Doporučení 30
6. Evaluační zpráva zahraniční stáže 31
6.1 Evaluace 31
6.2 Hodnocení zahraniční stáže 31

6.3 Využití poznatku v praxi 34
6.4 Celkové shrnutí tuzemských stáží 35
6.5 Doporučení 36
7. Závěrečné hodnocení 37
7.1 Polytechnické kurzy 37
7.2 Osobnostní rozvoj 37
7.3 Stáže 38
7.4 Hodnocení kurzů a stáží 39
8. Doporučení 40

1. Úvod

Projekt "Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje" byl zahájen 01.07.2014 a ukončen 31.08.2015. Celkem se do projektu zapojilo 197 pedagogických pracovníků z 39 mateřských škol. Z toho z Jihočeského kraje 31 pedagogických pracovníků, z Plzeňského kraje 80 pedagogických pracovníků a z Jihomoravského kraje 86 pedagogických pracovníků.

V rámci projektu byly realizovány tyto kurzy:

Osobnostní rozvoj

- Management kvality, environment a bezpečnost
- Komunikační dovednosti, vedení a řízení lidí
- Asertivita a zvládnutí konfliktů
- Manažerské dovednosti
- Motivace a hodnocení zaměstnanců

Polytechnické vzdělávání

- Vzdělávací kurz Práce s papírem
- Vzdělávací kurz Práce se dřevem
- Vzdělávací kurz Práce s textilem
- Vzdělávací kurz Práce s ekologickými materiály a netradičními materiály
- Vzdělávací kurz Práce s přírodními materiály
- Vzdělávací kurz Práce s keramickou hlínou
- Vzdělávací kurz Práce s plastovými materiály
- Vzdělávací kurz Práce se speciálními nástroji, nářadím a pomůckami
- Vzdělávací kurz Práce s interaktivní tabulí
- Vzdělávací kurz Práce pěstitelské, chovatelské
- Vzdělávací kurz Ochrana přírody
- Vzdělávací kurz Práce s PC
- Vzdělávací kurz Práce s iPadem

Tuzemské stáže:

- Jihomoravský kraj - mateřské školy v Brně a Pohořelicích
- Plzeňský kraj - mateřské školy v Tachově, Kostelci a Plzni

Zahraniční stáže:

- Anglie - Leeds
- Itálie - Vicenza
- Francie - Nancy, Longhwy,
- Belgie - Virton,
- Lucembursko - Niederkorn

2. Evaluace

2.1 Popis evaluace polytechnických kurzů

Po ukončení polytechnických kurzů byla dána cílové skupině možnost ověření získaných znalostí v praxi. Aby bylo docíleno maximálního účinku, byly cílové skupině v rámci polytechnického vzdělávání předány učební materiály, odkazy na literaturu, zapůjčeno vybavení a umožněno spolupracovat s lektory jednotlivých polytechnických kurzů. Evaluace probíhala buď formou telefonického dotazování, mailové korespondence nebo osobní návštěvou lektora u cílové skupiny. Na základě této evaluace došlo k plnohodnotnému využití zapůjčeného vybavení, k osvojení si získaných znalostí a uvedení znalostí do praxe. Cílová skupina po ukončení jednotlivých vzdělávacích kurzů tuto evaluaci prováděla a tyto skutečnosti zapsala do evaluačního výkazu.

2.2 Popis evaluace kurzů osobnostního rozvoje

Po ukončení kurzů osobnostního rozvoje byla dána cílové skupině možnost ověření získaných znalostí v praxi. Aby bylo docíleno maximálního účinku, byly cílové skupině v rámci kurzů osobnostního rozvoje předány učební materiály, odkazy na doporučenou literaturu a umožněno spolupracovat s lektory jednotlivých kurzů osobnostního rozvoje. Evaluace probíhala buď formou telefonického dotazování, mailové korespondence nebo osobní návštěvou lektora u cílové skupiny. Na základě této evaluace došlo k ověření získaných znalostí a uvedení znalostí do praxe. Cílová skupina po ukončení jednotlivých vzdělávacích kurzů tuto evaluaci prováděla a tyto skutečnosti zapsala do evaluačního výkazu.

2.3 Souhrnná evaluace

Další částí evaluace bylo hodnocení aktivit projektu pomocí evaluačního dotazníku, který po ukončení vzdělávacích aktivit a stáží vyplňovala cílová skupina. V tomto dotazníkovém šetření cílová skupina hodnotila průběh realizace projektu a přínos jednotlivých aktivit. U každé aktivity byl zhodnocen nejen průběh, ale i přínos pro daného účastníka do jeho pedagogické praxe. Dotazníky byly vyhodnoceny a z výstupů byly zjištěny relevantní údaje. Údaje jsme rozdělili podle jednotlivých aktivit projektu na polytechnické kurzy, kurzy osobnostního rozvoje a stáže. V dotazníkovém šetření byly použity tyto otázky:

*1. **Osobnostní rozvoj** - jaké zkušenosti a přínosy Vám přinesly vzdělávací aktivity v oblasti osobnostního rozvoje? (prosím doplňte)*

*2. **Polytechnické vzdělávání** - jaké nové znalosti Vám přinesly vzdělávací aktivity, a jakým způsobem tyto znalosti využijete ve své práci v oblasti polytechnického vzdělávání? (prosím doplňte)*

*3. **Polytechnické vzdělávání** - jaké zlepšení Vám získané znalosti v rámci polytechnických kurzů přinesly? (prosím doplňte)*

***4. Tuzemská stáž** - jaké zkušenosti jste na tuzemské stáži získala? (prosím doplňte)*

***5. Tuzemská stáž** - jakým konkrétním způsobem tyto zkušenosti využijete při své práci? (prosím doplňte)*

***6. Zahraniční stáž** - jaké zkušenosti jste na zahraniční stáži získala? (prosím doplňte)*

***7. Zahraniční stáž** - jakým konkrétním způsobem tyto zkušenosti využijete při své práci? (prosím doplňte)*

***8. Hodnocení projektu** - v čem spatřujete pro Vás největší přínos projektu?*

- ☐ *Získání nových znalostí*
- ☐ *Navázání nových kontaktů s kolegy*
- ☐ *Nový pohled na danou problematiku*

Jiné (prosím doplňte)

*9. **Hodnocení projektu** - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti vzdělávacích aktivit*

- ☐ *Velmi přínosný*
- ☐ *Přínosný*
- ☐ *Méně přínosný*
- ☐ *Žádný přínos*

*10.**Hodnocení projektu** - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti stáží*

- ☐ *Velmi přínosný*
- ☐ *Přínosný*
- ☐ *Méně přínosný*
- ☐ *Žádný přínos*

***11.Hodnocení projektu** - co nejdůležitějšího si z projektu odnášíte? (prosím doplňte)*

***12.Hodnocení projektu** - co Vás v projektu nejvíc zaujalo?*

- ☐ *Polytechnické kurzy*
- ☐ *Kurzy osobnostního rozvoje*
- ☐ *Tuzemská stáž*
- ☐ *Zahraniční stáž*
- ☐ *Možnost ověření znalostí po ukončení kurzu*

Jiné (prosím doplňte)

***13. Závěrečné hodnocení** - zúčastnila bych se dalších podobných aktivit, pokud by Vám byly nabídnuty?*

- ☐ *ano*
- ☐ *ne*

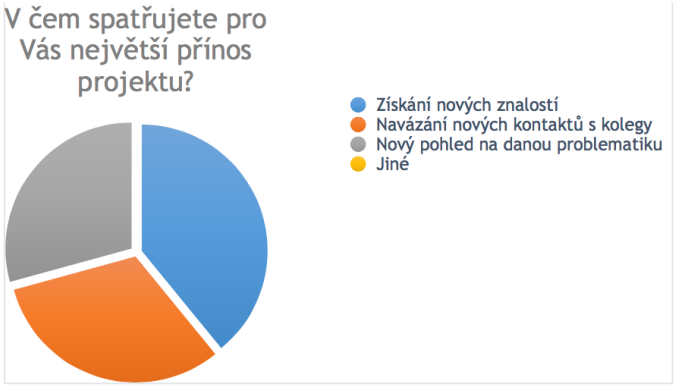
***14. Závěrečné hodnocení** - Vaše další připomínky či náměty*

2.4 Shrnutí statistických údajů z dotazníkového šetření

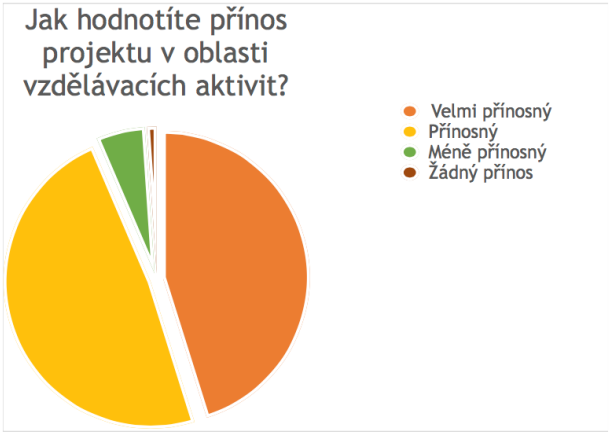
Celkové hodnocení

Graf č.1

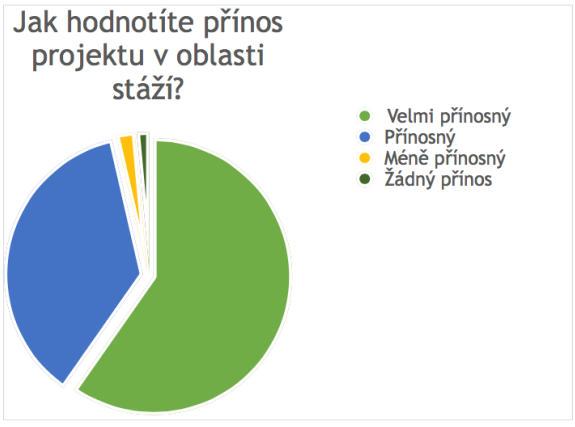
8. Hodnocení projektu - v čem spatřujete pro Vás největší přínos projektu?	Počet
Získání nových znalostí	147
Navázání nových kontaktů s kolegy	119
Nový pohled na danou problematiku	110
Jiné	0

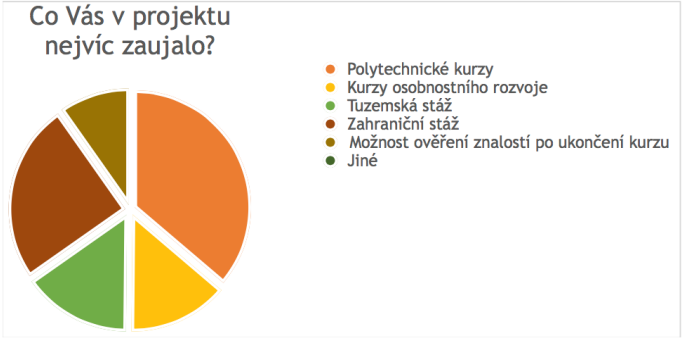
9. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti vzdělávacích aktivit?	Počet
Velmi přínosný	84
Přínosný	90
Méně přínosný	10
Žádný přínos	2

10. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti stáží?	Počet
Velmi přínosný	83
Přínosný	51
Méně přínosný	3
Žádný přínos	2

12. Hodnocení projektu - co Vás v projektu nejvíc zaujalo?	Počet
Polytechnické kurzy	122
Kurzy osobnostního rozvoje	47
Tuzemská stáž	51
Zahraniční stáž	84
Možnost ověření znalostí po ukončení kurzu	33
Jiné	0

13. Závěrečné hodnocení - zúčastnila bych se dalších podobných aktivit, pokud by Vám byly nabídnuty?	Počet
Ano	184
Ne	13

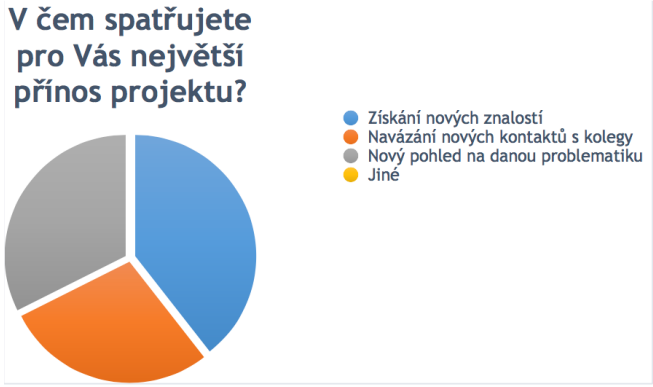

2.5 Shrnutí statistických údajů z dotazníkového šetření dle krajů

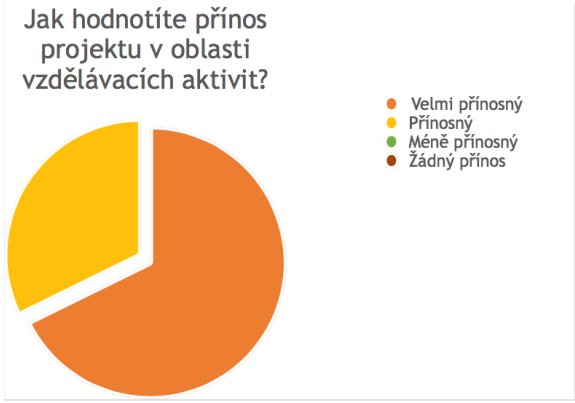
Jihočeský kraj

Graf č. 2

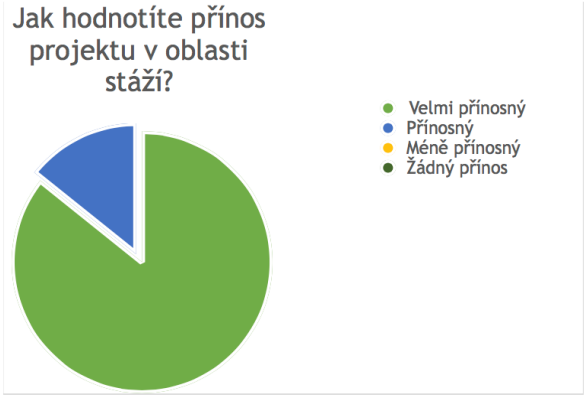
8. Hodnocení projektu - v čem spatřujete pro Vás největší přínos projektu?	Počet
Získání nových znalostí	28
Navázání nových kontaktů s kolegy	20
Nový pohled na danou problematiku	23
Jiné	0

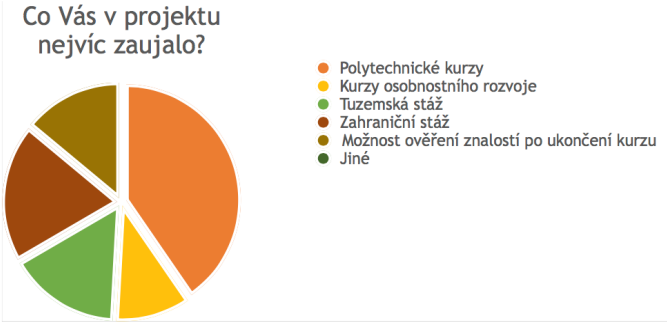
9. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti vzdělávacích aktivit?	Počet
Velmi přínosný	21
Přínosný	10
Méně přínosný	0
Žádný přínos	0

10. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti stáží?	Počet
Velmi přínosný	18
Přínosný	3
Méně přínosný	0
Žádný přínos	0

12. Hodnocení projektu - co Vás v projektu nejvíc zaujalo?	Počet
Polytechnické kurzy	23
Kurzy osobnostního rozvoje	6
Tuzemská stáž	9
Zahraniční stáž	11
Možnost ověření znalostí po ukončení kurzu	8
Jiné	0

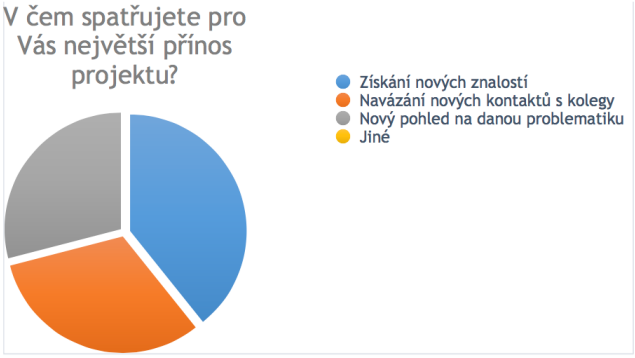

13. Závěrečné hodnocení - zúčastnila bych se dalších podobných aktivit, pokud by Vám byly nabídnuty?	Počet
Ano	30
Ne	1

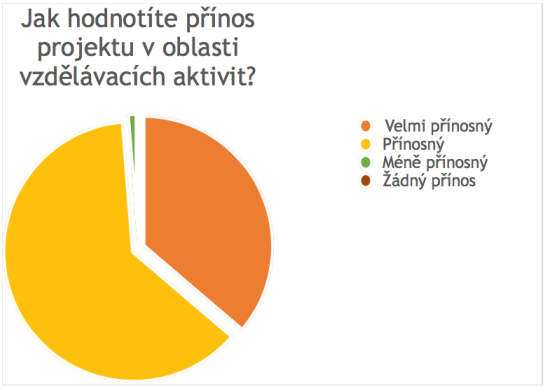

Graf č. 3

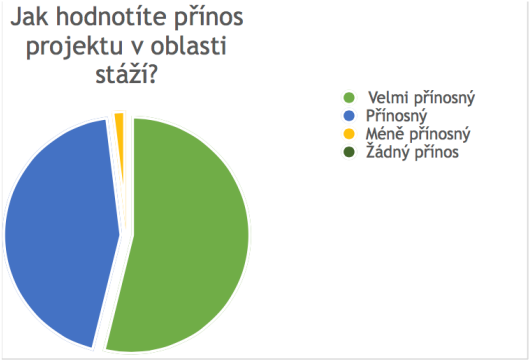
8. Hodnocení projektu - v čem spatřujete pro Vás největší přínos projektu?	Počet
Získání nových znalostí	73
Navázání nových kontaktů s kolegy	59
Nový pohled na danou problematiku	54
Jiné	0

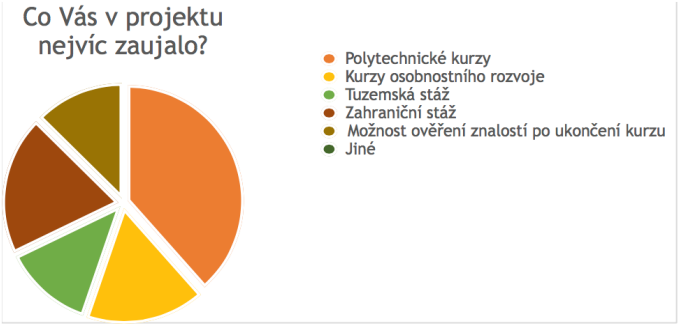
9. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti vzdělávacích aktivit?	Počet
Velmi přínosný	29
Přínosný	50
Méně přínosný	1
Žádný přínos	0

10. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti stáží?	Počet
Velmi přínosný	28
Přínosný	23
Méně přínosný	1
Žádný přínos	0

12. Hodnocení projektu - co Vás v projektu nejvíc zaujalo?	Počet
Polytechnické kurzy	55
Kurzy osobnostního rozvoje	24
Tuzemská stáž	18
Zahraniční stáž	28
Možnost ověření znalostí po ukončení kurzu	18
Jiné	0

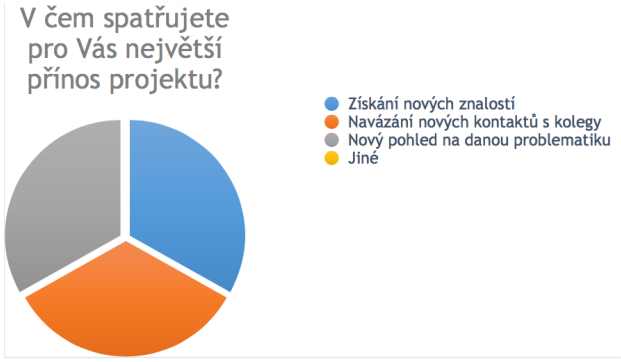

13. Závěrečné hodnocení - zúčastnila bych se dalších podobných aktivit, pokud by Vám byly nabídnuty?	Počet
Ano	78
Ne	2

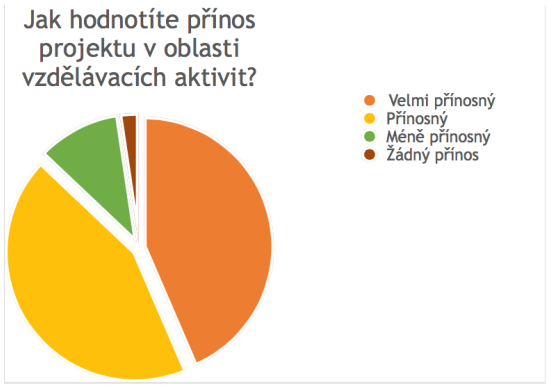

Graf č. 4

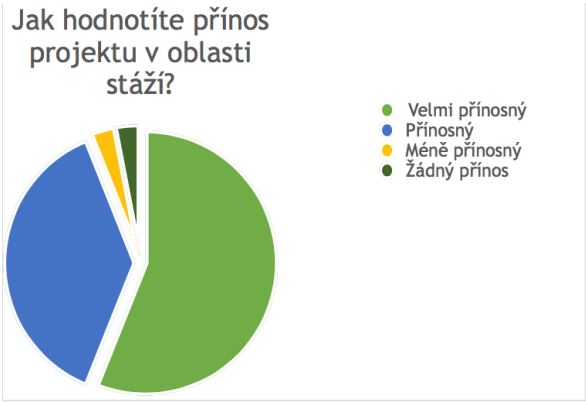
8. Hodnocení projektu - v čem spatřujete pro Vás největší přínos projektu?	Počet
Získání nových znalostí	56
Navázání nových kontaktů s kolegy	57
Nový pohled na danou problematiku	56
Jiné	0

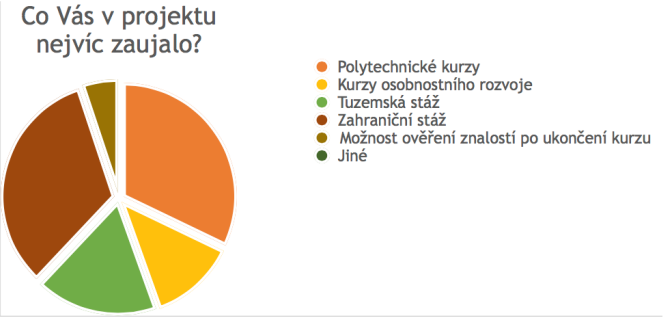
9. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti vzdělávacích aktivit?	Počet
Velmi přínosný	37
Přínosný	37
Méně přínosný	9
Žádný přínos	2

10. Hodnocení projektu - jak hodnotíte přínos projektu v oblasti stáží?	Počet
Velmi přínosný	37
Přínosný	25
Méně přínosný	2
Žádný přínos	2

12. Hodnocení projektu - co Vás v projektu nejvíc zaujalo?	Počet
Polytechnické kurzy	44
Kurzy osobnostního rozvoje	17
Tuzemská stáž	24
Zahraniční stáž	45
Možnost ověření znalostí po ukončení kurzu	7
Jiné	0

13. Závěrečné hodnocení - zúčastnila bych se dalších podobných aktivit, pokud by Vám byly nabídnuty?	Počet
Ano	76
Ne	10

3. Evaluační zpráva kurzů osobnostního rozvoje

V projektu "Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje" byly realizovány kurzy osobnostního rozvoje, které probíhaly dle harmonogramu - úterky byly vyhrazeny Českým Budějovicím, středy Tachovu a čtvrtky Brnu. Kurzy byly zahájeny v září 2014 a ukončeny červnu 2015. Kurzů se zúčastnilo celkem 85 pedagogických pracovnic.

3.1 Evaluace

V rámci vyhodnocení projektu byl cílovou skupinou vyplněn evaluační dotazník , který se zaměřil na osobnostní rozvoj s otázkou - *jaké zkušenosti a přínosy Vám přinesly vzdělávací aktivity v oblasti osobnostního rozvoje?*

Osobnostního rozvoje se převážně zúčastnily vedoucí pracovnice mateřských škol, jejich zástupci a v menší míře řadové pedagožky.

3.2 Názvy kurzů

- Management kvality, environmentu a bezpečnosti
- Komunikační dovednosti, vedení a řízení lidí
- Asertivita a zvládnutí konfliktů
- Manažerské dovednosti
- Motivace a hodnocení zaměstnanců

Celkově se zúčastnilo kurzů osobnostního rozvoje 85 pedagogických pracovnic

3.3 Hodnocení kurzů osobnostního rozvoje

- Správný pohled na vzájemnou komunikaci
- Time management - Jak zvládat nápor úkolů a zodpovědností vyplývající z funkce ředitelky
- Řešení nesrovnalostí při výkonu své funkce
- Vystupování, sebevědomí v kolektivu a s rodiči
- Organizace práce, tak aby byly schopny efektivně řídit
- Klidný přístup k problémům, které se na pracovišti a při kontaktu s rodiči vyskytují
- Řešení konfliktů a krizových situacích, jejich zvládání a vyhodnocování
- Jak vést efektivně poradu - zlepšení řízení porad
- Jak motivovat zaměstnance, rodiče a tím i děti
- Jak delegovat činnosti na jednotlivé pracovníky, rozdělení úkolů a činností souvisejících s každodenní činností
- Získání doporučení na odbornou literaturu, která souvisí s osobnostním rozvojem a přednáškami
- Zlepšení komunikace s pedagogy a rodiči
- Významně ocenily využití a techniky asertivního jednání při své práci - komunikace s rodiči, s pedagogy a státními institucemi
- Jak vést kolektiv a nepodlehnout syndromu vyhoření
- Zlepšení rozvoje osobnosti, plánování pracovního a osobního času
- Použití nových technik a nových způsobů každodenní komunikace
- Seznámení se s právní problematikou, novinkami z legislativy týkající se školství, mateřských škol a odpovědnosti
- Zlepšení vzájemné komunikace s kolegyněmi
- Získání a aplikace základů duševní hygieny
- Praktické ukázky a zkušenosti jak zvládat stres, vyhoření, jak nalézt a sledovat vlastní a cizí pocity a emoce
- Rozšíření poznatků s ohledem na psychologii člověka (pedagog, rodič, dítě)
- Nový pohled na práci pedagoga
- Posílení znalostí při vedení vedení školy - možnost praktického procvičování
- Získání znalostí v oblasti BOZP a navazující legislativy (kontroly, revize, pracovní smlouvy, apod.) včetně porovnání a aplikací s vyhláškou o předškolním vzdělávání
- Pozitivní posun v oblasti plánování a to nejen ve vztahu k zaměstnancům a škole, ale i k rodičům

- Konfrontace ze zkušenostmi se staršími kolegyněmi
- Syndrom vyhoření - jak se chránit před dlouholetou praxí
- Využít umění říkat “ne”
- Setkání se zajímavými zkušenými lidmi, kteří vysvětlili obsažně téma semináře a vložili do něj vlastní zkušenost z praxe. Právě tyto zkušenosti jsou velice cenné a mohou pomoci při další práci

3.4 Využití poznatku v praxi

- Rozšíření znalostí v komunikační oblasti, zejména umění naslouchat, překonávat úskalí při komunikaci, práce s informacemi a využití zpětné vazby
- Aplikace nových přínosů v oblasti vedení a managementu, pracovní tempo, náplň práce a jednotlivých pracovních postů
- Aplikace znalostí v oblasti BOZP a navazující legislativy (kontroly, revize, pracovní smlouvy, apod.)
- Asertivní jednání uplatněno v rámci každodenní praxe s pozitivním výsledkem
- Řešení pracovně právních vztahů
- Zavedena motivace zaměstnanců
- Seznámení kolegyň jak řešit konflikty s rodiči nebo mezi zaměstnanci
- Zavedení bezpečnostního opatření při rekonstrukci v mateřské škole
- Rozdělování úkolů a delegování na zaměstnance
- Cílová skupina vznesla požadavek na další vzdělávání v oblasti osobnostního rozvoje
- Možnost ověření a předání si zkušeností z jinými pedagožkami
- Zlepšení komunikace mezi jednotlivými školami
- Ocení možnosti zeptat se na věci, ve kterých nebylo jasno. Lektoři ochotně vše vysvětlili, popřípadě doporučili materiály, ve kterých požadované informace jsou k nalezení
- Přednášky nepřinesly nic nového

Pozn.: jednalo se o 5 účastnic, které znalosti měly a požadovaly hlubší probrání tématu

3.5 Celkové shrnutí osobnostního rozvoje

Ve většině případech si pedagogické pracovnice chválily profesionální přístup lektorů, jejich erudovanost a použití příkladů z praxe. Byly zde i negativní ohlasy od osob, které obdobnými znalostmi již disponovaly. V tomto případě se jednalo o minimální počet pedagogických pracovnic.

Kurzy osobnostního rozvoje splnily požadavky cílové skupiny. Bohužel nebylo možné rozdělit kurzy na začátečníky a pokročilé. Cílová skupina kladně hodnotila obsahovou náplň kurzů, provázanost teorie a praxe a evaluaci po skončení vzdělávacích aktivit, kdy mohly telefonicky, mailem i osobně kontaktovat lektory k doplnění a ověření získaných znalostí.

3.6 Doporučení

Zájem o osobnostní rozvoj byl především u řídících pracovníků. Pro velkou vytíženost a administrativní zaneprázdnění je tato aktivita v rámci běžné činnosti opomíjena. Doporučujeme v rámci vzdělávacích programů více posílit orientaci na osobností rozvoj v předškolním vzdělávání. Zvyšování sociálních návyků a jejich aplikace do praxe a výchovy dětí má velmi pozitivní dopad na vývoj dítěte a celé společnosti.

4. Evaluační zpráva polytechnické vzdělávání

V projektu “Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje” byly realizovány kurzy polytechnického vzdělávání, které probíhaly dle harmonogramu - úterky byly vyhrazeny Českým Budějovicím, středy Tachovu a čtvrtky Brnu. Kurzy byly zahájeny v září 2014 a ukončeny červnu 2015. Kurzů se zúčastnilo celkem 176 pedagogických pracovnic.

4.1 Evaluace

V rámci vyhodnocení projektu byl cílovou skupinou vyplněn evaluační dotazník , který se zaměřil na polytechnické vzdělávání s otázkami

1) jaké nové znalosti Vám přinesly vzdělávací aktivity, a jakým způsobem tyto znalosti využijete ve své práci v oblasti polytechnického vzdělávání?
2) jaké zlepšení Vám získané znalosti v rámci polytechnických kurzů přinesly?

Polytechnické vzdělávání se zúčastnily ředitelky škol a ostatní pedagogické pracovnice

4.2 Názvy kurzů

- Vzdělávací kurz Práce s papírem
- Vzdělávací kurz Práce se dřevem
- Vzdělávací kurz Práce s textilem
- Vzdělávací kurz Práce s ekologickými materiály a netradičními materiály
- Vzdělávací kurz Práce s přírodními materiály
- Vzdělávací kurz Práce s keramickou hlínou
- Vzdělávací kurz Práce s plastovými materiály
- Vzdělávací kurz Práce se speciálními nástroji, nářadím a pomůckami
- Vzdělávací kurz Práce s interaktivní tabulí
- Vzdělávací kurz Práce pěstitelské, chovatelské
- Vzdělávací kurz Ochrana přírody
- Vzdělávací kurz Práce s PC
- Vzdělávací kurz Práce s iPadem

4.3 Hodnocení polytechnického vzdělávání

- Obohacení práce při práci s dětmi, zvýšení zaujetí pro novou tvořivou práci
- Seznámení se s novými technikami a znalostmi při využívání netradiční, ale i tradičních materiálů
- Nové poznatky v práci s dětmi - jak děti zaujmout
- Nové možnosti a nápady při zpracování materiálů
- Nové materiály, které máme neustále na očích a neuměly jsme s nimi pracovat
- Výměna zkušeností mezi lektory, jednotlivými účastnicemi a vzájemné sdílení nápadů
- Rady jak pracovat s novým nářadím a pomůckami
- Jak pracovat s velkou skupinou tak, aby všichni měli dostatek aktivity a nedocházelo k rozptylování
- Jaké materiály a techniky jsou vhodné pro 3-leté děti
- Prodiskutovat a vyzkoušet si techniky pod dozorem lektorů
- Kurzy napomohly odstranit nejistotu a obavy při práci s dětmi
- Kurzy významně podpořily kreativitu učitelek a otevřely nové obzory a možnosti v rámci vzdělávání
- Větší rozhled a výběr materiálů pro práci s dětmi v oblasti polytechnických aktivit v rámci výuky ve školách
- Seznámení se s novou dostupnou literaturou
- Při kurzech se výrazně zlepšila trpělivost u některých pedagogických pracovníků
- Zlepšení individuálního přístupu k dětem v oblasti polytechniky
- Nové znalosti a poznatky při práci a využití interaktivní tabule
- Nové znalosti a poznatky při práci a využití keramické hlíny
- Nové znalosti a poznatky při práci a využití i-Padu
- Nové inspirace pro práci ve školách s dětmi, ale i rodiči
- Zefektivnění využívání nářadí
- Kombinace nápadů při výuce
- Nové znalosti a poznatky při práci a využití PC
- Práce s přírodními materiály ve vztahu k životnímu prostředí
- Netradiční techniky zpracování materiálu
- Ověření znalosti a porovnání s praxí

- Nové informace o možnost nalezení informací na webových stránkách. Byly předány odkazy, které budou efektivně využívány při tvorbě aktivit a nákupu potřebného materiálu
- Významné oživení dosavadní práce s dětmi, nalezení nových aktivit
- Významné ulehčení a urychlení pracovních postupů
- Nalezení dostupných materiálů pro polytechnickou práci s dětmi, uvědomění s čím vším se dá pracovat
- Významný environmentální dopad při výchově dětí ve vztahu k ekologickému zpracování materiálu. Zlepšení práce s papírem dle ročního období
- Rozšíření tvořivých činností, získání nových pracovních postupů
- Velký přínos na co se dají různé materiály použít a co jde z čeho vyrobit
- Kurzy přinesly nalezení v sobě kreativity v práci s materiály, získání odvahy experimentovat
- Velký přínos mají získané znalosti jak využít starý nepotřebný materiálu kolem sebe
- Osvojení metod a postupů zážitkové pedagogiky
- Větší zaměření na přírodu a její ochranu
- Práce s odpadovým materiálem a jeho třídění se zapojením dětí
- Nové trendy při práci s dětmi
- Častější zařazování polytechnické aktivity do programu školy
- Znalosti, které rozvíjí jemnou motoriku, prostorovou představivost a práci podle grafického a slovního zadání
- Použití jednoduchých strojů - páky, kola, hřídele a převody
- Vyšší inspirace a motivace pro děti
- Osvojení správných technologických postupů
- Získání větší zručnosti při práci s materiály
- Nedostatkem školení Interaktivní tabule bylo to, že tabule, na které probíhalo školení, nebyla totožná s tou, co jsme obdrželi ve výpůjčce

4.4 Využití poznatku v praxi

- Zařazovat nové produkty polytechnického vzdělávání do plánovaných činností ŠVP, PV, TVP při práci s dětmi
- Nastavení optimálního počtu skupin dětí
- Významné ulehčení a urychlení pracovních postupů
- Využitím nových znalostí napomůže ke zlepšení výzdoby školky
- Zavedení pracovních listů pro monitoring výsledných prací dětí v oblasti polytechnických aktivit
- Využití vypalovací pece a zapojení rodičů do práce s dětmi v kroužcích např. při přípravě vánočních ozdob apod.
- Získané znalosti budou využívány pro výchovnou práci, výzdobě školy, výroba dárků
- Cílová skupina vznesla požadavek na další vzdělávání v oblasti polytechnických kurzů
- Možnost ověření a předání si zkušeností z jinými pedagožkami
- Při práci s dětmi využívat nové technologie, které umožní pracovat s dětmi individuálně, v malých skupinkách i ve větší skupině. Výuka bude pro děti zajímavější, zábavnější, konkrétnější. Možnost zařazovat úkoly různé náročnosti
- Znalosti získané u kurzu „i-Pad“ budeme využívat u předškoláků k procvičování různých vědomostních úkolů, matematických představ, rozlišování barev, tvarů, množství atd., ale i u integrovaných dětí pro motivaci k plnění úkolů k jejich rozvíjení. „ Interaktivní tabuli“ budeme používat střídavě ve všech třídách, nechali jsme si udělat pojízdný stojan. Pro děti bude vzdělávání prostřednictvím techniky jistě zajímavější, přitažlivější a pro mě, jako učitelku, potěšující vidět, jak děti „práce“ baví
- Konfrontace ze zkušenostmi se staršími kolegyněmi
- Zlepšení komunikace mezi jednotlivými školami
- Získání kontaktů na lektory pro doplňující informace a ověření, zda činnost, kterou provádíme, děláme správně
- Ocenění možnosti zeptat se na věci, ve kterých nebylo jasno. Lektoři ochotně vše vysvětlili, popřípadě doporučili materiály, ve kterých požadované informace jsou k nalezení
- Setkání se zajímavými zkušenými lidmi, kteří se nám snažili obsažně téma semináře a vložili do něj vlastní zkušenost z praxe. Právě tyto zkušenosti jsou velice cenné a mohou nám pomoci při naší další práce
- Kurzy svým zaměřením významně podpořily profesní růst
- Semináře, co jsem absolvovala, byly pro mě přínosem, seznámila jsem se s dalšími technikami a materiály vhodnými při práci s dětmi, určitě využiji v různých

tematických blocích - výroba z netradičních a odpadových materiálů - využití kartonů a PET lahví pro tvoření na téma Pohádky, výzdoba školky. Lektorky a lektoři byli vždy příjemní a semináře hodnotím kladně

- Zlepšení vidím v rozšíření technik výtvarné výchovy a možnosti její nabídky dětem. Větší různorodost při volení výtvarných činností
- Lektoři a lektorky všech polytechnických aktivit byli nevyčerpatelnou zásobárnou, jak pracovat s obyčejnými, dostupnými materiály a z nich vytvořit věci neobyčejné, působivé a nápadité, které při práci s dětmi velmi pomohou
- Pro děti přinesou získané znalosti efektivnější vzdělávání v oblasti logopedické prevence, vzájemné kooperace a možnosti zapojení širší skupiny dětí do vzdělávání
- Získáním znalostí se budu děti více seznamovat s materiály a technikami tak, aby byly natěšené a motivované
- Zavedení pracovních sešitů
- Nákup nových pomůcek na matematické představy a předčtenářské pomůcky
- Zvýšení samostatnosti dětí, sebeobsluhu, rozhodování a zodpovědnost
- Práce v týmu, práce s projektem
- Zavedení šanonů s pracemi dětí, kde bude patrný vývoj dítěte
- Posílení pedagogů ve třídách - snížit počet dětí na jednu učitelku
- Rozšíření práce s vodou a pískem

4.5 Celkové shrnutí polytechnického vzdělávání

Ve většině případech si pedagogické pracovnice chválily profesionální přístup lektorů, jejich erudovanost a použití příkladů z praxe. Zvláštní ocenění bylo za výběr vzdělávacích aktivit v oblasti využití netradičních materiálů (plasty, dřevo apod.). Kladně byl hodnocen o dopad na životní prostředí. Byly zde i negativní ohlasy od osob, které obdobnými znalostmi již disponovaly. Týkaly se především rozdělení skupin na začátečníky a pokročilé. V tomto případě se jednalo o minimální počet pedagogických pracovnic. Kurzy polytechnické vzdělávání splnily požadavky cílové skupiny. Bohužel jak u osobnostního rozvoje, tak i u polytechnického vzdělávání nebylo možné rozdělit kurzy na začátečníky a pokročilé. Cílová skupina kladně hodnotila obsahovou náplň kurzů, provázanost teorie a praxe a evaluaci po skončení vzdělávacích aktivit, kdy mohly telefonicky, mailem i osobně kontaktovat lektory k doplnění a ověření získaných znalostí. Velkým pozitivem byly netradiční metody zpracování materiálů (PET lahve, rostlinné materiály, starý papír, kousky dřeva apod.). Toto hodnotily velice kladně i v kontextu s dopadem na životní prostředí s aplikaci environmentální výchovy předškolních dětí.

4.6 Doporučení

Zájem o polytechnické kurzy byl významným prvkem tohoto projektu. Vysoká časová náročnost vzdělávacích aktivit v rámci projektu však nezastínila jeho atraktivitu a velký přínos pro cílovou skupinu.

Doporučujeme v rámci vzdělávacích programů více posílit orientaci na polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky v předškolním vzdělávání.

Dalším nutným aspektem je více se zaměřit na integraci handicapovaných dětí se zaměřením na tvorbu speciálních polytechnických dovedností. Zlepšením znalostí v oblasti polytechnických dovedností pedagogů získají děti, při aplikování těchto znalostí, základní motorické schopnosti, vzniknou zde sociální vazby, vztah k práci a tvořivé samostatnosti.

5. Evaluační zpráva tuzemské stáže

V projektu “Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje” byly realizovány tuzemské stáže, které se konaly v v Tachově, Kostelci a Plzni v termínu 13.4.-15.4.2015, které se zúčastnilo 28 pedagogických pracovnic a v Brně a Pohořelicích v termínu 27.4.-29.4.2015, které se zúčastnilo 32 pedagogických pracovnic. Celkem se tuzemské stáže zúčastnilo 60 pedagogických pracovnic.

5.1 Evaluace

V rámci vyhodnocení projektu byl cílovou skupinou vyplněn evaluační dotazník , který se zaměřil na tuzemské stáže s otázkami

1. jaké zkušenosti jste na tuzemské stáži získala??
2. jakým konkrétním způsobem tyto zkušenosti využijete při své práci?

Tuzemské stáže se zúčastnily ředitelky škol a ostatní pedagogické pracovnice

5.2 Hodnocení tuzemské stáže

- Získaly poznatky týkající se nového prostředí v lesních školkách
- Možnost porovnat jednotlivé vybavení škol
- Montessori škola

- velký přínos pro vzdělávání ve státních školách
- práce s dětmi v Montessori školách - porovnání s metodami ve státních školách
- seznámení se novými pomůckami pro děti, které se v Montessori školách používají

- Lesní škola

- porovnání lesních školek se státními školami - druhy učebních pomůcek, způsoby učení, denní režim, stravovací návyky
- samostatnost dětí, tělesné a psychické otužování, navazování a utužování vzájemných vztahů
- hledání řešení na úkor vlastního pohodlí nebo výhod vzhledem k druhému
- inspirace na vybavení zahrad státních školek přístřešky z vrbového proutí
- zajistit ve státních školkách více času s dětmi venku dle lesních školek

- Inspirace na nákup nových pomůcek do škol
- Porovnání smysluplnosti volených aktivit pro děti ve srovnání s jinými školkami

- Porovnání různorodosti zájmových kroužků v souvislosti s umístněním školky, počtem dětí ve třídě a sociální a kulturní vybaveností v místě školky
- Pozitivní spolupráce školy a obce při zajišťování finančního krytí chodu školky, vybavení a zapojení školky do veřejného dětí v obci
- Nový pohled na tvorbu třídních programů a evaluace bloků
- Seznámení se s využitím prostorů školy, vybavením pomůckami a způsoby práce
- Porovnání a diskuse s jinými učitelkami a typy škol
- Získání informací o metodách k multikulturní výchově
- Získání informací o výuce cizinců prostřednictvím obrázků
- Porovnání a aplikace zlepšení režimu ve školce
- Porovnání způsobu stolování dětí ve škole
- Metoda "Začít spolu" pozitivní přínos - vytvořením center aktivit pro děti
- Záleží na vedení školky - v některých školách striktní dodržování pravidel
- Klidné a trpělivé a důsledné plnění činností
- Poznatek, že přístup jednotlivce k práci ve škole je nejdůležitější
- Nové poznatky s prací s postiženými dětmi
- Ve speciální mateřské škole bylo pozitivním zjištěním portfolio dětí, obsahovalo rozepsané činnosti, podrobné záznamy i fotografie ze všech akcí. Každé dítě mělo vytvořeno individuální plán. Učitelky měly na 20 dětí na plné úvazky. Ve státních školách jsou plné úvazky na 28 dětí.
- Seznámení se s informačním systémem jednotlivých akcí umístěných na informačních panelech ve školce.
- Presentace podrobných záznamů o dětech, které byly doplněny fotografiemi dětí z různých akcí.
- Možnost porovnání financování soukromých a státních školek
- Časová náročnost tuzemských stáží.

5.3 Využití poznatku v praxi

- Zařazení prvků Montessori do výuky ve státních školách
- Převzetí výukových metod z Montessori dle možností do vzdělávacího systému ve státních školách
- Zavedení nových hravých pravidel - dle Montessori
- Pozitivní navázání nových kontaktů
- Potřeba se vzdělávat k dosažení maximálních znalostí pro předškolní výchovu dětí
- Získané poznatky zapracovat do ŠVP a třídních programů
- Možnost aplikovat jiné využití prostorů školy, vybavit novými pomůckami a upravit způsob práce dle zjištěných informací a poznatků
- Aplikace nových metod k multikulturní výchově
- Inovace ŠVP, PV, TVP ze získaných zkušeností v jiných školách
- Nastavení postupů pro přechod z frontálních činností do skupinových
- Vytvoření panelů jednotlivých akcí, které budou umístěny do spojovacích chodeb mateřské školy. Vytvořit podrobné záznamy o dětech, které budou doplněny fotografiemi dětí z různých akcí
- Do praxe jsem například uvedla, že má mít každé dítě vyměřený prostor na hraní a cvičení (podložky). Že když je dítě vhodné oblečené, vydrží venku za každého počasí. Našim dětem bývá často zima a chtějí zpět do mateřské školy.
- Větší důraz na výrobu vlastních pomůcek
- Využití prostředků z EU a aktivní spolupráce s obcí
- Inspirace ve změnách uspořádání třídy
- Nákup pomůcek pro integrované děti, nákup pomůcek pro práci s interaktivní tabulí, další náměty na spolupráci s rodiči
- Vybavení zahrad státních školek přístřešky z vrbového proutí

5.4 Celkové shrnutí tuzemských stáží

Pedagogické pracovnice velmi ocenily možnost navštívit tuzemské školy v Plzeňském a Jihomoravském kraji. Do stáží byly zahrnuty školky státní, soukromé školy typu Montessori a lesní školky. Účastnice stáží si velmi chválily výběr školek, ve kterých mohly porovnat jednotlivé aktivity zaměřené na předškolní výchovu dětí, vybavenost školek, způsoby financování. Bylo možné si v rámci stáží vyměnit zkušenosti nejenom mezi účastníky stáží, ale hlavně výměnu zkušeností a poznatků v navštívených školkách. Vedoucí navštívených školek byly velmi vstřícné, ochotné a poskytly cílové skupině vyčerpávající informace.

Pozitivním výstupem byla aplikace získaných zkušeností a informací do chodů školek, které se stáže účastnily. Dalším pozitivním zjištěním byla možnost porovnání připravenosti jednotlivých pedagogů, jejich způsoby práce a obětavost, se kterou svou činnost vykonávají. Rozporuplné ohlasy byly na lesní školky, kdy celý průběh činnosti se odehrává v přírodě, nicméně bylo to pro cílovou skupinu inspirativní, a to především z pohledu sociálních vazeb mezi dětmi a jejich učiteli. Velký ohlas a pochopení měla cílová skupina na školku pro handicapované děti, kdy práce učitelek byla velmi náročná a zodpovědná.

Program tuzemských stáží byl hodnocen jako velmi inspirativní a cílová skupina si vyžádala kontakty na školky, které by rády ještě jednou navštívila a prohloubila tak spolupráci mezi jednotlivými druhy zařízení.

5.5 Doporučení

V rámci stáží jsme zaznamenali zájem o tuto aktivitu. Převážná většina pedagogických pracovnic se podobné stáže nezúčastnila a nebyla tak schopna porovnat jakým způsobem se v jiných zařízeních vyučuje, jakým způsobem jsou zařízena a jaké podmínky mají k výchově předškolních dětí.

Cílová skupina by uvítala více možností pro výměnu zkušeností mezi jednotlivými školami, především školami, které mají zkušenosti s integrací handicapovaných dětí, s dětmi z jiných zemí a s dětmi s národnostních menšin.

6. Evaluační zpráva zahraniční stáže

V projektu "Profesní rozvoj pedagogických pracovníků mateřských škol Jihočeského, Plzeňského a Jihomoravského kraje" byly realizovány zahraniční stáže, které se konaly v Anglie - Leeds v termínu 9.2.-13.2.2015, které se zúčastnilo 30 pedagogických pracovnic, v Itálii - Vicenza v termínu 9.3-13.3.2015, které se zúčastnilo 28 pedagogických pracovnic a ve Francii - Nancy, Longhwy, Belgie - Virton, Lucembursko - Niederkorn v termínu 18.5.-22.5.2015, které se zúčastnilo 28 pedagogických pracovnic. Celkem se zahraniční stáže zúčastnilo 86 pedagogických pracovnic.

6.1 Evaluace

V rámci vyhodnocení projektu byl cílovou skupinou vyplněn evaluační dotazník , který se zaměřil na zahraniční stáže s otázkami

1. jaké zkušenosti jste na zahraniční stáži získala??
2. jakým konkrétním způsobem tyto zkušenosti využijete při své práci?

Zahraniční stáže se zúčastnily ředitelky škol a ostatní pedagogické pracovnice

6.2 Hodnocení zahraniční stáže

- Nový a inspirativní pohled na vedení dokumentace a záznamech o činnosti a vývoji dětí
- Inspirace a náměty jak řešit kolektivní spolupráci
- Inspirace v oblasti uspořádání tříd a škol pro blaho dětí
- Porovnání vztahu učitel - žák, kdy v zahraničí mají učitelé více autority
- Získání podnětů a inspirací na vnější a vnitřní vybavení škol a to nejen polytechnickými pomůckami, ale i výrobky dětí
- Byla porovnána propracovanost výchovněvzdělávací činnosti
- Pozitivním zjištěním byla skutečnost, že v zahraničí je vyšší disciplína rodičů, dětí ve vztahu ke škole a společnosti. Učitelky v zahraničí mají vyšší respekt
- Porovnání podmínek pro práci učitelky v Itálii a ČR
- Porovnání podmínek pro práci učitelky v Anglii a ČR
- Porovnání podmínek pro práci učitelky ve Francii a ČR
- Porovnání podmínek pro práci učitelky v Belgii a ČR
- Porovnání podmínek pro práci učitelky v Lucembursku a ČR
- Obecně lze stanovit, že v zahraničí mají lepší organizaci práce

- Pozitivní zjištění bylo využívání a přínos živých zvířat, které školky chovají pro výchovu dětí
- Porovnání práce ve skupinách s učitelkami a asistenty
- Porovnání hygieny a hygienických návyků - u nás podstatně lepší (v zahraničí obecně - spánek v botách a v oblečení, ve kterém přišly do školy)
- Pozitivní výchova v oblasti zodpovědností dětí za pastelky a hračky jim svěřené - inspirativní a možnost přenést do prostředí škol v ČR
- Fotografie dětí s alergiemi a jinými zdravotními potížemi pro potřeby učitelek
- Fotografie se šipkou znázorňující režim dne
- V zahraničí je trend méně dětí na jednoho učitele. Toto bylo markantní v Anglii, kdy na jednu učitelku připadaly 2-5 dětí
- Činnost dětí ve třídách v Anglii byly řízeny dle jejich nálady a úvahy tak, aby nedocházelo ke stresovým situacím
- V Anglii byl volný přístup na zahradu s využitím vody, hlíny a netradičních pomůcek
- Významným aspektem byla činnost v oblasti samostatného vývoje dítěte - děti přirozenou cestou pokusů dospívaly k praktickým poznatkům bez přímého zásahu pedagoga
- Ve školách v Itálii byly zřízeny dětské knihovny, kdy si děti mohly knihy vypůjčit domů. Zpětnou vazbou bylo, že dítě vyprávělo obsah knihy ostatním dětem, což mělo podpořit touhu si knihu vypůjčit a přečíst i jinými dětmi
- Ve Francii je systém zaveden tak, že je zde veden větší důraz na učení a méně na hraní, což potlačuje kreativitu dítěte
- Využívání složek pro jednotlivé děti, které si odnáší do základní školy (hodnocení)
- Označení osobních věcí fotografií dítěte, při absenci znalosti písmen slouží jako identifikátor
- Inspirativní byly nápady v oblasti polytechnických aktivit dětí a učitelek - nové výtvarné nápady
- Itálie - ocenění centrální přípravy obědu pro všechny školky ve Vicenze. Aktivita města, která vedla ke snížení nákladů jak mzdových, tak materiálových
- Získání porovnání zkušeností s jemnou a hrubou motorikou
- Zařazení logopedických cvičení a grafomotorických listů
- Systém předškolního vzdělávání je odlišný od ČR
- Rodiče mají možnost nahlédnout do tříd prostřednictvím web kamer
- Hra s vodou a pískem nejen venku ale i ve třídách
- Velmi dobře propracovaný bezpečnostní systém při odchodu dítěte ze školy

- Inspirativní námět pro zlepšení rozvoje dítěte byly blátivé kuchyňky na zahradách
- Anglie - Individuální přístup umožňuje lepší rozvoj dítěte
- Zlepšení jazykových znalosti v problematice škol
- Propracovaný přístup k multikulturní výchově v Anglii
- Pozitivní podmínky pro práci pedagogů v Anglii - nelze aplikovat v ČR
- Francie - inspirace s rozmanitými výtvarnými pracemi
- Francie - vzdělávací volnočasové centrum pro kreativní tvorbu - mohlo by vzniknout i u nás
- Seznámení se z praktickou ukázkou osobnostního rozvoje dítěte - příběhy o citech a pocitech
- Velmi dobře propracovaný pitný režim
- Anglie - piktogramy doplněné textem tak, aby děti již od raného věku se seznamovaly s písmeny a slovy a přiřazovaly je ke konkrétním věcem
- Obecně - větší tolerance z hlediska hygieny, toto u nás nelze uplatnit z hlediska přísné legislativy
- Dobře propracovaný systém předškolního vzdělávání v oblasti seznamování dětí s čísly a písmeny
- Zajímavé semináře a besedy s pedagogy na všech stážích
- Velmi pozitivním zjištěním byly hrací kouty na zahradách, které se vyznačovaly prostorem a vzdušností. V rámci výuky ve velké míře využívání tělocvičny
- Velmi dobře propracovaný číselný týdenní kalendář a obrázkový plánovací kalendář, ve kterém se děti i rodiče velmi snadno orientují
- V zahraničních školách je pozitivní trend rozdělovat děti podle věku, což umožňuje podchytit optimální vývoj určité věkové skupiny a mentálně jsou si děti velmi blízké. Toto má pozitivní dopad na vývoj dítěte i skupiny. Učitelky tak vytváří program pro danou věkovou skupinu, což velmi zjednodušuje práci s dětmi
- V oblasti polygrafický dovedností jsme získaly recept s domácí plastelínou
- Pozitivní uzpůsobení učeben na jedno použití, což velmi snižuje práce při instalacích zařízení učeben a umožňuje to tak efektivně využívat čas pro výchovu dětí
- Obecný trend je, že se děti nepřezouvaly, všude chodily v botách, bundy odkládaly na věšáky ve třídě. Ve většině zařízení měly třídu spojenou s venkovním prostorem, takže děti si samy volily, kde si budou hrát. Odpočívat děti mohly ve vymezeném prostoru s dekami, opět dle vlastní volby. Děti se také učily psát, číst a počítat. Veškeré činnosti dělaly učitelky s dětmi individuálně, pokroky každého dítěte sledovaly a hned zapisovaly

- Velká propracovanost a promyšlenost spolupráce s rodinou, s dětmi jiných národností skupin
- Integrace handicapovaných dětí do škol
- Dostatek pedagogických pracovníků na počty dětí, čím mladší skupina – tím více pedagogů nebo asistentů a možnost lepší individuální přístup k dětem
- Zdlouhavé cestování do cíle stáží
- Jazyková bariéra

6.3 Využití poznatku v praxi

- Aplikace některých prvků – organizačních hlavně z oblasti spolupráce s rodinou, využitelnost jednoduchých, ne zbytečně drahých pomůcek, materiálů, her, stavebnic, jednoduchých zahradních herních prvků pro účelný rozvoj osobnosti dítěte
- Získání barevné hmoty - plastelíny, která byla vyrobena doma. Cílová skupina si vyžádala recept a ve škole si pak tuto hmotu vyrobily. Velmi dobře se s ní pracovalo a děti si ji oblíbily
- Chybí v ČR velké tělocvičny u školek a knihovny na práci s knihou, tady máme taky co dohánět
- Zavedený systém výuky o prožitkovém učení
- Díky anglické inspiraci jsme letos zařadily do třídního vzdělávacího programu prvky “Začít spolu”
- Propojení výtvarného umění s grafomotorikou. Různé didaktické pomůcky, které si učitelka vyráběla v belgické škole inspirovaly pro výrobu dalších pomůcek, které využijeme i cílová skupina pro práci s dětmi
- Zavést výchovu v oblasti zodpovědností dětí za pastelky a hračky jim svěřené.
- Volný přístup na zahradu s využitím vody, hlíny a netradičních pomůcek
- Zřízení dětských knihoven ve školách v ČR, včetně půjčování knih
- Založení složek pro jednotlivé děti, označení osobních věcí fotografií dítěte
- Zařazení logopedických cvičení a grafomotorických listů
- Vytvoření blátivých kuchyněk na zahradách. Individuálním přístupem k dětem umožní lepší rozvoj dítěte
- Bude iniciována podpora vzniku vzdělávacího volnočasového centra pro kreativní tvorbu v ČR
- Zlepšit pitný režim dle námětů z Anglie
- Zavedení programu rozšíření osobnostního rozvoje dítěte v oblasti týkající se příběhů o citech a pocitech

- Výstupy a svou práci presentovat v odborných časopisech pro pozitivní posun
- Rozšíření hracích koutů na zahradě
- Psát podrobnější záznamy o dětech, vytvořit fotogalerii
- Přizvat ke spolupráci rodiče
- Umožnit dětem pracovat s pískem, barevnou rýží a vodou ve třídě. Děti si budou moci vybrat, zda si chtějí hrát ve třídě nebo na balkóně, terase. Do těchto prostor umístit nádoby s vodou a odpadový dřevěný materiál, různé pomůcky na rozvoj tvořivosti dětí
- Fotografie dětí s alergiemi a jinými zdravotními potížemi pro potřeby učitelek
- Fotografie se šipkou znázorňující režim dne
- Vyhotovení piktogramů doplněné textem tak, aby děti již od raného věku se seznamovaly s písmeny a slovy a přiřazovaly je ke konkrétním věcem
- Cílová skupina projevila zájem seznámit s problematikou zahraničních školek rodiče dětí a veřejnost workshopem – samozřejmě dle zájmu. Cílem je vysvětlit rozdílnost našeho školství od zahraničního
- Celkově cílová skupina získala mnoho námětů na zlepšení činnosti a náplně školy
- Zapojily jsme více praktických a prožitkových zkušeností

6.4 Celkové shrnutí tuzemských stáží

Pedagogické pracovnice velmi ocenily možnost navštívit zahraniční školy v Anglii, Itálii, Francii, Belgii a Lucembursku. Do stáží byly zahrnuty školky státní, soukromé školy, školy pro nízkopříjmové skupiny obyvatel, pro bohaté, školy s velkým podílem dětí přistěhovalců. Účastnice stáží si velmi chválily výběr školek, ve kterých mohly porovnat jednotlivé aktivity zaměřené na předškolní výchovu dětí, vybavenost školek, způsoby financování a porovnat se systémem školství v ČR. Velkým přínosem byla i možnost si popovídat s vedoucími představiteli školství v daných zemích a regionech. Česká republika presentovala školství na společných setkáních tak, aby zahraniční pedagogové, představitelé měst a školní inspektoři mohli porovnat systém školství v ČR. Tato setkání proběhla jak v Anglii, tak v Itálii a Franci. Viz. závěrečné zprávy cílové skupiny.

Velkým přínosem byly návštěvy v jednotlivých školkách za účasti ředitelek místních škol, kde cílová skupina mohla pozorovat práci učitelek přímo v reálném prostředí, mohly se průběžně informovat o jednotlivých postupech výuky. Velkou pozornost a poděkování bylo za dárky, které vytvořily děti mateřských škol v ČR, a které byly předány učitelkám v zahraničí, což bylo pro některé velmi inspirativní. Vedoucí navštívených školek byly velmi vstřícné, ochotné a poskytly cílové skupině vyčerpávající informace.

Pozitivním výstupem byla aplikace některých získaných zkušeností a informací do chodů školek, které se stáže účastnily. Zahraniční stáže byly pro cílovou skupinu velkým přínosem. Bylo možné porovnat pět odlišných způsobů vzdělávání v předškolním věku. Stáže byly velmi dobře připraveny, hostitelské organizace se velmi pečlivě staraly o cílovou skupinu. Školky uvítaly cílovou skupinu i českými nápisy (vítáme Vás apod.). Ve všech místech stáží vyšly články v novinách o delegaci učitelek z ČR, které se přišly podělit o své zkušenosti s předškolní výchovou a porovnat způsoby předškolního vzdělávání.

Pozitivním zjištěním byla možnost porovnání připravenosti jednotlivých pedagogů, jejich způsoby práce a obětavost, se kterou svou činnost vykonávají. Byla možnost porovnat systémy výuku v jednotlivých školách, způsoby komunikace a odpovědností rodičů ve vztahu ke škole, vysokou profesionalitu pedagogů a jejich postavení ve společnosti.

Program zahraničních stáží byl hodnocen jako velmi inspirativní a cílová skupina jej hodnotila velmi pozitivně. Je skutečností, že pro převážnou část učitelek to byla první zkušenost se zahraničím a ze stáže si odnesly velmi mnoho pozitivních námětů, do kterých lze zahrnout.

6.5 Doporučení

V rámci stáží jsme zaznamenali zájem o tuto aktivitu. Převážná většina pedagogických pracovnic na podobnou stáž, či návštěvu neabsolvovala a nebyla tak schopna porovnat, jakým způsobem se v zahraničních zařízeních vyučuje, jakým způsobem jsou zařízena a jaké podmínky mají k výchově předškolních dětí. Porovnání systému vzdělávání a návštěvou zahraničních školek bezesporu přispěje ke zlepšení prostředí školek v ČR.

Diskutovaným problémem však bezesporu zůstane počet dětí na jednu učitelku. Zahraniční školky disponují více učitelkami a asistentkami na počet dětí, čímž se samozřejmě zlepšuje předškolní výchova, je více prostoru na individuální přístup. Další významným aspektem jsou povinnosti rodičů vůči škole. Školy v zahraničí mají větší respekt u rodičů, zahraniční pedagogové mají u rodičů větší vážnost.

7. Závěrečné hodnocení

7.1 Polytechnické kurzy

V rámci projektu získala cílová skupina znalosti a poznatky v oblasti polytechnické ho vzdělávání, kde především vyzdvihly nové techniky a náměty na svou činnost a práci s dětmi. Výrazně se zlepšila tvořivost a fantazie pedagogů. Velkým přínosem byly kurzy ochrana přírody, kdy pedagožky ocenily jak chápat a vnímat přírodu. Polytechnické vzdělávání bylo zaměřeno nejen odborně, ale i s náplní praktického využití. Lektoři pružně reagovali na požadavky a přání učitelek. Tyto získané znalosti pak pedagogické pracovnice včlenily do ŠVP (lidské zdraví, ochrana přírody, životní prostředí, živé a neživé apod.), kdy budou zapojeny více pokusy při pobytu ve třídě a venku k uvědomění přírodních zákonitostí a používání netradičních materiálů.

Ohlasy cílové skupiny

- “Díky seminářům jsem mohla odhlédnout od zaběhnuté práce, a rozšířit si obzor nejen po pracovní stránce, byla jsem přítomna dalším nápadům ostatních účastnic. Rozhodně se budu při své práci vracet k získaným informacím a zprostředkovávat je dětem, za pomocí jednoduchých a nápaditých pokusů a prací, o všem, co nás obklopuje, protože potřeba děti seznámit se základy ochrany přírody”
- “Semináře v oblasti polytechnického vzdělávání nejvíce obohatil mne osobně a zkusím si nové techniky přizpůsobit pro malé děti. Odnáším si poznatek, že není důležité, co vznikne, ale to, jak si celou činnost dítě užije”
- “Získání znalostí a nových technik v oblasti polytechnického vzdělávání mi přineslo nejen nové pohledy a nové techniky, ale také chuť se sebevzdělávat”
- V rámci projektu probíhala evaluace získaných znalostí v oblasti polytechnické vzdělávání, což cílová skupina velmi ocenila

7.2 Osobnostní rozvoj

V rámci projektu získala cílová skupina znalosti a poznatky v oblasti osobnostního rozvoje. Tato vzdělávací aktivita přinesla účastníkům posun a pochopení rozvoje v oblasti sebeovládání, asertivity, zvládat syndrom vyhoření apod. V neposlední řadě posílila právní podvědomí a činnost v oblasti řídících procesů ve vztahu k legislativě (BOZP, environment apod.). Velmi kladně bylo hodnoceno rozšíření znalostí a organizace vzdělávání, kurzů týkajících se zlepšení manažerské práce, kurzů syndromu vyhoření, a to především v oblasti narušení stereotypu - možnost přejít na jiné nové myšlenky. Dále v oblasti sebereflexe, zvládání konfliktních situací. Toto ocenili především při řídící práci a kontaktu s rodiči.

Cílová skupina kladně hodnotila velký posun v profesi pedagoga včetně získání velkého množství ucelených poznatků a vědomostí. Ocenila možnosti konfrontace znalosti z v praxi a porovnat je v rámci kurzů. Rozšířené znalosti pak ověřit v praxi, kdy hodnotitelem není lektor, ale hodnotitelem jsou děti a jejich rodiče. Osobnostní rozvoj byl zaměřen nejen odborně, ale i s náplní praktického využití. Lektoři pružně reagovali na požadavky a přání učitelek. Velmi byl ceněn přínos v oblasti získání poznatků, jak zapojit více rodiče do vzdělávacího procesu dětí.

Ohlasy cílové skupiny

- "Projekt mi umožnil sebevzdělávání v oblasti osobnostního rozvoje i možnost rozvoje v praktických činnostech, dovednostech… Dále rozšíření znalostí o zahraničním školství – zřizování školek, financování, práce pedagogického týmu v průběhu dne…."
- "Získání znalostí a nových technik v oblasti osobnostního rozvoje mi přineslo nejen nové pohledy a nové techniky, ale také chuť se sebevzdělávat"
- V rámci projektu probíhala evaluace získaných znalostí v oblasti osobnostního rozvoje, což cílová skupina velmi ocenila

7.3 Stáže

Velkým přínosem bylo setkání s kolegy z jiných škol a jiných krajů, což přineslo velkou výměnu zkušeností a postřehů. Cílová skupina kladně hodnotila velký posun v profesi pedagoga včetně získání velké ho množství ucelených poznatků a vědomostí. Konfrontace naší a zahraniční práce ve školách byla hodnocena velmi pozitivně, a to nejen v poznání zahraničních systémů výuky, ale i k rozšíření obzoru pedagogické práce, porovnat situaci v oblasti počtů pedagogů na třídu mateřské školy a počty dětí ve třídách. Velkým přínosem bylo navázání nových kontaktů se školami z jiných krajů. Pozitivně hodnotili možnost nahlédnou na práci svých kolegů, kdy se účastnily jako pozorovatelé - pohled zevnitř na práci kolegů. Projekt byl velmi přínosný nejen učitelkám, ale i ředitelkám. Možnost tuzemských stáží a stáží v zahraničí byl obrovským přínosem pro porovnání předškolního vzdělávání.

Ohlasy cílové skupiny

- "Zahraniční stáže byly cennou informací o vzdělávání předškolních dětí jinde v Evropě a jsme s kolegyněmi přesvědčeny, že naše vzdělávání a péče je na vysoké úrovni (celodenní stravování v MŠ, převlékání do pohodlného oblečení během pobytu v MŠ, vybavení školních zahrad a délka pobytu na čerstvém vzduchu, odpočinek na lehátku s lůžkovinami pro každé dítě označené, aby nedošlo k záměně …)"

7.4 Hodnocení kurzů a stáží

Průběh kurzů a stáží byl pro cílovou skupinu příjemný, poučný a motivující. V průběhu realizace polytechnického vzdělávání bylo konstatováno zlepšení tvůrčí atmosféry a zlepšení trpělivosti. Cílová skupina ocenila odbornost lektorského týmu, který se snažil nejen ukázat nové způsoby práce, ale zaměřil tyto výstupy i na lepší chápání pocitů dětí. Zpracování skript napomohlo efektivněji využít metody výuky a možnost se k probranému tématu vracet. Velkým přínosem byla vzájemné diskuse s lektory a s účastníky kurzů, možnost porovnání výsledků práce a realizace nových nápadů. Po absolvování kurzů cílová skupina vnímá, jak důležité je na sobě neustále pracovat. Velmi si cenily možnost porovnat schopnosti a znalosti s jinými kolegyněmi. Pozitivním prvkem bylo získání znalosti týkající se získávání informací a jejich dostupnost - odkazy na dokumenty kde lze najít informace.

Projekt byl velice dobře zpracován, stavěl na problematice, která je aktuální, velmi potřebná a má velký přínos pro práci pedagogů. Cílová skupina získala nadhled nad naším školským systémem - složitý systém, který způsobuje komplikace. Projekt byl velmi náročný, a to nejen po obsahové stránce, ale i po stránce časové. Cílová skupina by ocenila více praktických ukázek. Čas na jednotlivé kurzy byl limitující časovou dotací na jednotlivé vzdělávací aktivity. Cílová skupina si stěžovala na přebujelou administrativa projektu projektu, mnoho papírování a vyplňování. Polytechnické vzdělávání a osobnostní rozvoj by mělo být organizované v různých stupních náročnosti (začátečníci, pokročilí).

Stáže byly hodnoceny velmi pozitivně.

V rámci hodnocení projektu byl vznesen požadavek na zvýšení počtu dnů na vzdělávání. Cílová skupina požadovala možnost větší nabídky na vzdělávání, ale z hlediska délky projektu a jeho kapacity tato nabídka již nešla rozšiřovat.

Ohlasy cílové skupiny

- “Projekt byl přínosem pro moji další práci. Nejvíce oceňuji možnost zúčastnit se zahraniční stáže”
- “Projekt byl připraven na velmi dobré úrovni, stáže měly velký přínos pro obohacení našich zkušeností, v praktických kurzech jsem měla možnost získat poznatky o nových materiálech vhodných pro děti a vyzkoušet si s tímto materiálem tvořit”
- “Projekt byl přínosem po všech stránkách, které nabízel. Získaly jsme nové poznatky a dovednosti ve vzdělávacích aktivitách. Velice si cením stáže v Plzeňském kraji, kde jsme měly možnost porovnat i přístup kraje a zřizovatele k problematice předškolního vzdělávání s přístupem v našem regionu”
- “Z projektu si odnáším pozitivní názor na systém předškolního vzdělávání v České Republice, který jsme získala díky možnosti srovnat různé druhy předškolního vzdělávání s jinými zeměmi”

8. Doporučení

Projekt přinesl řadu pozitivních poznatků, které cílová skupina deklarovala v evaluačních dotaznících. Mezi mnohé lze vyzdvihnout - zavedení pracovních sešitů dětí, snažit se dle možností zavést menší skupiny dětí pro lepší pedagogickou činnost, posílení pedagogů ve třídách - snížit počet dětí na jednu učitelku. Nákup nových pomůcek na matematické představy a předčtenářské pomůcky. Dalším pozitivním přínosem je snaha o zvýšení samostatnosti dětí, sebeobsluhu, rozhodování a zodpovědnost, zapojení poznatků do rozšíření polytechnického vzdělávání a do ŠVP (lidské zdraví, ochrana přírody, životní prostředí, živé a neživé apod.), zapojení více pokusů při pobytu ve třídě a venku k uvědomění přírodních zákonitostí, rozšíření práce s vodou a pískem. Práce v týmu, práce s projektem, jak zapojit více rodiče do vzdělávacího procesu dětí, zavedení šanonů s pracemi dětí, kde bude patrný vývoj dítěte a další. V oblasti osobnostního rozvoje došlo k posílení autority a znalostí vedoucích pracovníků a pedagožek. Stáže, které probíhaly v průběhu projektu, jednoznačně posílily znalosti a rozhled cílové skupiny a přinesly velmi mnoho pozitivních zkušeností, které ihned zavedly do systému vzdělávání ve svých školkách.

Tento projekt byl ojedinělý a výjimečný z hlediska jeho náplně a jeho zaměřením přímo na cílovou skupinu pedagogů předškolního vzdělávání včetně možnosti ověření si znalostí na materiálech a zařízeních, které byly v rámci projektu používány a následně zapůjčeny pro evaluaci získaných znalostí.

Ve většině případů neměly a nemají pedagožky možnost, v tak velké míře, se zúčastnit vzdělávání a stáží, které jim tento projekt nabídl. Finanční prostředky na provoz zařízení předškolního typu jsou omezené a nízký počet zaměstnanců v přepočtu na děti je velmi limitující.

Z výše uvedeného lze doporučit opakování obdobného projekt pro pedagogické pracovníky v předškolním vzdělávání. Zaměření projektu by mělo být obdobné - osobnostní rozvoj, polytechnické vzdělávání se zaměřením na skupinu dětí (integrované, handicapované, národnostní menšiny a v současné době aktuálně i na skupiny dětí z jiných zemí). V neposlední řadě zahrnout do projektu stáže jak tuzemské, tak zahraniční. Další doporučení se vztahuje na projekty zaměřené na zdraví a pohyb dětí, na kurzy na interaktivní tabule, na přírodovědeckou, předčtenářskou a matematickou gramotnost, na tělesnou výchovu a pobyty venku. V rámci těchto projektů se více zaměřit na IT gramotnost s dostatečnou časovou dotací a dělením cílové skupiny na na začátečníky, mírně pokročilí a pokročilí.

Z realizace projektu mimo jiné vyplynulo, že cílová skupina je v tomto ohledu opomíjena a měl by se klást vyšší důraz na předškolní výchovu dětí, kde si děti osvojují prvotní návyky, které si pak nesou po celou dobu svého života.